Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 50 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Gruodžio-December 12, 1952 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXXIII

Dabar Išrinkite Organizatorius ir Pradėkite Ruoštis Vajui!

GRUODŽIO IR SAUSIO MĖNESIUOSE KUOPŲ SUSIRINKIMUOSE APKALBĖKIT VAJAUS REIKALĄ

Išrinkite Organizatorius Dirbti Vajuje

SLA Narių Šeimos ir Kalėdinės Dovanos

Praeitos savaitės Tėvynėje šioje vietoje tilpo Susivienijimo sekretoriaus oficialis pranešimas nariams, kuopoms ir jų valdyboms. Jis praneša, kad naujam vajui vardas parinkta "LIETUVYBĖS SLA VAJUS" ir jis prasidės 1953 metais vasario 16 dieną, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dienoje.

Pranešimą sekretorius padarė iš anksto, kad Susivienijimo kuopos laikytuose susirinkimuose gruodžio ir sausio mėnesiais, kurie buna gausųs, nes juose renkami kuopų pareigunai, išklausomi buvusių pareigunų metų veiklos raportai ir nustatomos gairės ateities darbams, tad tuose gausiuose susirinkimuose bus proga apkalbėti ir busiančio naujo vajaus reikalą ir jam tinkamai prisiruošti.

Kuopos prašomos atkreipti rimtą dėmesį į sekretoriaus prašymą, jį išsamiai apsvarstyti ir išrinkti gabius organizatorius, kad jie iš anksto tinkamai prisiruoštų vajaus darbui, o atėjus vasario šešioliktai dienai, visu ryžtingumu stotų darban verbavimui tų lietuvių ir lietuvaičių į Susivienijimą, kurie ir kurios dar nėra nariais.

Nereikia užmiršai, kad tik iš anksto prisiruošus darbui ir laiku jį pradėjus, galima tikėtis gerų pasekmių. Todėl gruodžio ir sausio mėnesių susirinkimuose pradėkite ruoštis tam dideliam darbui, o atėjus nustatytai dienai, pradėti darbą.

Ir sena lietuvių patarlė sako: "Ankstyvas paukštis dantis krapšto, o vėlyvas akis". Jųs gerbiamieji kuopų busimieji organizatoriai bukite tais ankstyvais paukščiais, iš anksto prisiruoškite vajaus darbui, kad galėtumėt jį laiku pradėti ir tinkamai atlikti apsiimtą darbą.

Kalėdų Šventėms Artėjant

Šioje vietoje jau buvo rašyta apie artėjančias Kalėdas ir jų metu perkamas dovanas, tačiau dar kartą norime priminti visiems nariams, kad geriausia kalėdinė dovana šeimos nariams ir draugams — apdrauda didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos broliškoje organizacijoje — Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Kam bereikalingai laiką gaišinti vaikščiojant po krautuves ir ieškoti kalėdinių dovanų šeimos nariams ar draugams, už kurias brangiai užmokama ir kuriomis jusų šeimos nariai ir draugai pasidžiaugia tik švenčių metu. Tuo tarpu Susivienijime apdrausti šeimos nariai ar draugai ilgai prisimins jusų kalėdinę dovaną, nes jie bus apdrausti ir jų rytojus nuo nepermatomų nelaimių bus aprupintas.

Pirmiau, negu eisite pirkti kalėdinių dovanų, paklauskite savo šeimos narių ir draugų, ar jie apsidraudę toje organizacijoje, kurioje jųs priklausote. Jeigu neapsidraudę, tai pakalbinkite juos, išpildykite įsirašymo aplikacijas ir užmokėkite už juos mėnesinius mokesčius pagal savo išgalę: tris mėnesius, pusę metų ar visus metus. Tokia dovana bus ilgai atmintina. Įstojimo įsirašant tik į apdraudos skyrių nereikia mokėti.

Susivienijimo nariai prašomi rimtai pagalvoti apie šį pasiulymą ir jį vykdyti, tuomi padarysite daug gero tiems asmenims, kuriuos apdrausite, nes jų rytojus bus aprupintas ir patikus vienokiai ar kitokiai nelaimei, nereikės galvoti iš kur gauti pinigų nelaimės valandose susidariusioms išlaidoms apmokėti.

Kas šiandien apsidraudžia, tas rytojaus sulaukęs džiaugiasi.

Tęskit Narių Prirašinėjimą Toliau

Nors naujasis vajus prasidės vasario 16 dieną, bet organizatoriai prašomi dabar ieškoti prospektų, o juos suradus prirašyti ir dauginti savo organizacijos šeimą nariais. Dabar prirašyti nariai, kaip sekretorius praneša, eis naujo vajaus kreditams. Taigi organizatoriai naudokitės proga ir dirbkite dabar, kad vajui prasidėjus jau butumėt prirašę kelis desėtkus narių ir galėtumėt pirmose vajaus dienose gerai pasirodyti. Kur tik proga pasitaiko: gausiuose įvairiuose pokyliuose ar kitur sutikti nepriklausančių Susivienijime lietuvių ir lietuvaičių, pakalbinkite juos prisirašyti, paaiškinkite jiems svarbą apsidraudimo lietuvių brolškoje organizacijoje ir reikalingumą apsidrausti kiekvienam darbo žmogui. Taip dirbdami įrašysite daug narių ir padidinsite tos organizacijos narių šeimą, kuri gyvuoja virš 66 metai ir kuri per visą gyvavimo laiką rupinosi savo nariais, geros valios lietuviais, sielojosi ir dabar sielojasi Lietuvos išlaisvinimu iš raudonojo vergijos jungo.

Buvusio SLA prezidento vienų metų mirties sukaktis

VEL. ADV. FORTUNATAS J. BAGOČIUS, buvęs Susivienijimo prezidentas

Šių metų gruodžio mėnesio 7 dieną sukako vieneri metai kai mirė adv. F. J. Bagočius, dešimt metų buvęs musų broliško Susivienijimo prezidentas. Velionis budamas organizacijos prezidentu, jam nuoširdžiai dirbo, dažnai rašinėdavo organe straipsnius ragindamas narius dirbti organizacijos gerovei, sielojosi dėl Lietuvos išlaisvinimo ir savo tautos žmonių ištikusios nelaimės raudoniesiems okupantams pavergus jų gimtinę valstybę Lietuvą. Jis labai dažnai, budamas neturtingu, pats save ir savo šeimą skriausdavo ir aukodavo Lietuvos reikalams ir savo tautos žmonių, esančių apgailėtinoje buklėje jų kasdieninio gyvenimo buvio pagerinimui.

Žinant šio patriotingo musų tautos sunaus geraširdingumą ir pasišventimą dirbti savo gimtinei Tėvynei Lietuvai ir savo tautos žmonių labui, prisiminkime jo vienų metų mirties sukaktį ir atitinkami jį pagerbkime. Susivienijimo kuopos savo susirinkimuose, kurie gruodžio ir sausio mėnesiuose buna gausųs, atsistojimu vienos minutės atiduokite pagarbą tam žmogui, kuris per dešimt metų nuoširdžiai dirbo Susivienijimui ir visai lietuvių tautai. Lai jo atliktieji darbai pasilieka musų tarpe nemirtini. Bagočius buvo vienas, gyveno vieną kartą ir mirė, tačiau jo darbai niekad nemirs ir jis bus minimas iki lietuvių tauta gyvens ant šio apvalaus žemės kamuolio.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

Snieckus Kritikavo Komunistines Ministerijas

"Partijos konferencijose Vilniuje ir Kaune, kur yra išdėstytos respublikos aukštosios mokyklos, ir Lietuvos KP (b) suvažiavime komunistai kritikavo Aukštojo Mokymo Ministeriją (Aukštosios mokyklos yra ne respublikų, o TSSR ministerijos žinioje). Ši ministerija ypatingai blogai rupinasi sustiprinimu metodinės pagalbos respublikos aukštosioms mokykloms bei studentijos kulturinių-buitinių sąlygų pagerinimu. Ypač daug klaidų ministerija padarė komplektuodama musų aukštųjų mokyklų kadrus. **Nemaža buvo atsitikimų, kad ministerija atsiuntė maža kam tinkamų ir netgi politiškai abejotinų darbininkų.** TSRS Žemės Ukio Ministerija ir TSRS Kolukių Ministerija kreipia daug dėmesio respublikos žemės ukiui. Tačiau reikia pasakyti, kad svarbus sąjunginės vyriausybės nutarimas dėl melioracijos darbų šių ministerijų yra vykdomas labai blogai.

"Visiškai blogai rupinasi savo fabrikų reikalais Elektros Pramonės ir Automobilių ir Traktorių Pramonės ministerijos. Pažymėti sąjunginių ministerijų veiklos trukumai, kuriuos mes juntame, tolesniame darbe turi buti butinai pašalinti".

Penkmečio Planas Tik Ant Popieros

Daugelio kraštų spauda atkreipė dėmesį į Maskvos paskelbtąjį penkmečio planą, nurodydama, kad Pabaltijo kraštams jame kreipiamas ypatingas dėmesys. Ypač buvo pabrėžta, kad Lietuvoje numatyta pastatyti didelė hidroelektrinė stotis ir išplėsti prekybos uostą Klaipėdoje.

Aiškėja, kad nauja hidroelektrinė stotis ties Kaunu planuojama statyti ant Nemuno, tačiau lygiai ta stotis, lygiai uosto plėtimo darbai nenumatomi atlikti iki 1955 metų: kalba tik apie tų darbų **pradžią** šio penkmečio laikotarpyje. Galimas dalykas, kad iki 1955 metų nebus nužengta toliau iki planavimų ant popierio.

VOKIETIJOS PRALAIMĖJIMAS SAARO KRAŠTE

Saaro kraštas yra Prancuzijos ir Vokietijos nesantaikos obuolys. – Kuriuo tikslu sovietai ginkluoja rytų Vokietiją? – Indijos plano atmetimas parodys, kad komunistai Korėjos karo nenori baigti. – Eisenhowerio kelionė į Korėją jaudina raudonąją Kiniją

ANTANAS SUDUVIS

Saaro kraštas nenori glaustis prie Vokietijos

Pietų Vokietijoj prie pat Prancuzijos sienos yra nedidelė Vokietijos provincija vadinama Saaro kraštu. Nors kraštas nedidelis, bet jame telkiasi stambioji geležies pramonė ir didžiulės anglių kasyklos. Krašte yra daugybė fabrikų, todėl daugiau 60% gyventojų dirba pramonėje. Po pirmojo pasaulinio karo Versalio sutartimi Saaras pateko sąjungininkų kontrolėn, kurią praktiškai vykdė Prancuzija. Naciam spaudžiant 1935 m. pradžioje Saare buvo įvykdyta gyventojų plebiscitas Tautų Sąjungos priežiuroje. Plebiscito metu 90% balsuotojų pasisakė už grįžimą prie Vokietijos. Bet po antrojo pasaulinio karo Saaras vėl buvo atskirtas nuo Vokietijos, gavo politinę savivaldą ir ukiškai glaudžiai susirišo su Prancuzija. Visos suvartojamos Prancuzijoj anglies ir plieno 26% gauna iš Saaro krašto. Kiti to krašto gaminiai irgi plaukia į Prancuziją. Praėjusiais metais Prancuzija iš Saaro yra gavusi už 104 milijardus frankų prekių. Taigi ekonominiai Saaro kraštas Prancuzijai yra labai naudingas. Tačiau Prancuzija tuo kraštu yra suinteresuota ne vien ukiniais, bet ir politiniais sumetimais. Bijodama, kad atsigavusi Vokietija vėl netaptų ginklų kalve, Prancuzija žut but Saarą nori išlaikyti atskirtu nuo Vokietijos, kurios ginklavime Saaro plienas ir anglis visada turėjo didelės svarbos.

Dabar pokariniais laikais Vokietija deda visas pastangas, kad Saaras vėl grįžtų jai. Ta linkme vedama Vokietijos politika susiduria su stipriu Prancuzijos pasipriešinimu ir todėl Saaro kraštas yra tapęs abiejų kaimynų nesantaikos obuoliu. Prieš porą savaičių įvyko Saaro krašto parlamento rinkimai, kurie parodė, kad to krašto gyventojai esama bukle yra patenkinti ir nėra linkę glaustis prie Vokietijos. Rinkimus laimėjo krikščioniškoji liaudies partija surinkusi 55% balsų. Ši partija yra dabartinio Saaro krašto ministerio pirmininko Hoffmano politikos rėmėja. Ji yra už Saaro politinę autonomiją ir už glaudžius ukinius ryšius su Prancuzija. 1947 m. ta pati partija parlamento rinkimuose buvo gavusi tik 51,4% balsų, vadinasi, dabar išėjo sustiprėjusi ir įgavusi gyventojų didesnį pritarimą vedamai politikai.

Vokiškųjų partijų veikimas, kurios siekia Saaro sujungimo su Vokietija, yra sulaikytas ir jos tiesioginiai su atstovais negalėjo kandidatuoti į krašto parlamentą. Todėl vokiečiams teliko boikotuoti rinkimus arba balsuojant mesti į urną negaliojančias korteles. Tokia akcija stipriai reiškėsi iš pačios Vokietijos. Nežiurint šios agitacijos, rinkimuose dalyvavo 93% rinkikų ir negaliojančių kortelių rasta tik 26%. Po rinkimų Hoffmanas pareiškė, jog kiekvienuose rinkimuose 10% balsų visada buna negaliojančių, tai normalus nubyrėjimas. Tuo budu, sako jis, kad iš negaliojančių kortelių tik 16% priklauso tiems rinkikams, kurie paklausė Vokietijos raginimo, kitaip sakant, 16% balsuotojų yra šalininkai Saaro sujungimo su Vokietija. Socialdemokratai ir kitos smulkesnės partijos sužvejojo likusius balsus.

Rinkimų daviniais yra labai patenkinta

Prancuzija ir Saaro krašto dabartinė vyriausybė. Tačiau šie rinkimai nėra išsprendę Saaro krašto problemos. Vokiečiai laiko, kad rinkimai nebuvo demokratiški ir laisvi, todėl nei krašto vyriausybės nenori pripažinti. Saaro klausimas turi buti sprendžiamas tarptautiniu mastu tariantis Vokietijai su Prancuzija ir Saaro krašto konvencijos signatarinėmis valstybėmis. Bet paskutinieji rinkimai labai sustiprino Prancuzijos padėtį ir derybose su Vokietija turės nemažos įtakos.

Saaro krašto klausimu Vokietija visada buvo labai jautri ir Saaras yra didelė kliutis geriems Prancuzijos ir Vokietijos santykiams. Šių abiejų kraštų nesutarimas turi blogos įtakos Europos politikai, kuo puikiai sugeba naudotis sovietų sąjunga. Kol Vokietijos ir Prancuzijos santykiai neišlyginti Europos armijos sudarymas ir Vokietijos ginklavimas tebėra vietoje. Tuo tarpu Maskva skubiai ginkluoja rytų Vokietiją. Ginklavimas sudarė tokią padėtį, kad

Anglija susirupino rytų Vokietijos ginklų jėgų stiprumu.

Ji kaltina rusus, kad šie paskutiniais metais rytų Vokietijos karines jėgas dvigubai padidino. Anglų teigimu esą liaudies policija pervesta į reguliarią kariuomenę, kurią rusai apginklavę moderniškais ginklais. Rytų Vokietijos žymus karinis stiprinimas prasidėjo šiais metais po to, kai vakarinės Vokietijos vyriausybė pasirašė Europos armijos ir taikos sutartis. Vak. Vokietijos aukšti pareigunai sparčiame rytiečių karinių jėgų stiprinime mato pavojų vakarams. Jų manymu rusai rytų Vokietijos karines jėgas gali panaudoti dar šią žiemą arba ateinantį pavasarį prieš vakarų Vokietiją po to, kada parlamentas bus patvirtinęs abidvi minėtas sutartis. Tokiu budu iškilęs ginkluotas konfliktas butų Korėjos karo kopija. Pradžioj Maskva, kaip dabar Korėjos kare, tartum butų nuošaliai, bet ištikrųjų svetimom rankom žarstytų žarijas. Tačiau tokia padėtis ilgai nesitęstų. Kad ir nedidelis, bet ginkluotas konfliktas Europe, neišvengiamai išsiplėstų į tretįjį pasaulinį karą.

Korėjos klausimu J. T. prieita tam tikra riba. Kaip žinome Višinskis buvo prieš, o tą patį jis savo lupomis pareiškė raud. Kinijos vardu, vienok

Jungtinės Tautos priėmė Indijos planą Korėjos klausime.

Šis planas, kaip buvo rašyta, Korėjos konflikte numatė belaisvių paleidimo tvarką. Kitais paliaubų klausimais abiejų pusių susitarta Korėjoj darybų metu. Jungtinių Tautų politiniam komitete taip pat buvo atmesta Višinskio siulymas tuoj sustabdyti karo veiksmus Korėjoj ir paliaubų klausimą pavesti spręsti politinei konferencijai susidedančiai iš 11 valstybių ir kurioj nutarimai butų priimami 3 balsų dauguma.

Tolimesnius debatus Korėjos klausimu J. T. sustabdė ir laukiančios raud. Kinijos ir šiaur. Korėjos pasisakymo dėl priimto Indijos plano. Tačiau J. T. delegatai turi maža vilčių, kad raud. Kinija su šiaur. Korėja pritartų Indijos planui, kuris J. T. politiniam komitete buvo priimtas 53 balsais. Prieš jį balsavo sovietų blokas ir surinko tik 5 balsus. Šis balsavimas parodė, kad vakarų pasaulis pritarė Amerikai, kuri griežtai laikėsi savo nusistatymo: neleisti vartoti prievartą prieš tuos Korėjos karo belaisvius, kurie nepanorės grįžti į savo kraštus. Raud. Kinijos ir šiaur. Korėjos atsisakymas priimti J. T. daugumos siulomą Indijos planą parodys pasauliui, kad komunistai ir toliau nori tęsti Korėjos karą jų politikai naudingais sumetimais. Tuo budu raudonųjų neigiamas atsakymas duotų progos vokiečiams pagalvoti apie pavartojimą kitų, kad ir aštrių priemonių Korėjos karui baigti.

Ryšy su JAV busimo prezidento pasiryžimu lankytis Korėjoj

Raudonoji Kinija pradėjo kolioti Eisenhowerį.

Iki šiol tylėjęs Peipingo radijas pradėjo pulti generolą Dwight D. Eisenhowerį. Jį pavadino kraujo trokštančiu karo kurstytoju ir įtužusiu aziatų priešu. Associated Press išgirstomis radijo žiniomis ypatingai buvo plakama Sisenhowerio kampanijos pareiškimai, kad reikia aziatus panaudoti prieš aziatus. Esą Eisenhoweris į Korėją vykstąs įkaitinti pragarą, kad pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee sutiktų Korėjos fronte prieš komunistus panaudoti Japonijos ir nacionalinės Kinijos karius. Radijas pareiškė, kad Japonų tauta niekad nepritarsianti savo karių naudojimą tokiam reikalui, gi įtraukimas į Korėjos karą tautinės Kinijos karių yra perdaug pavojingas, nes jie visada ras bendrą reikalą su komunistiniais kraujo broliais. Pietų Korėjos armiją tas pats radijas irgi nuvertino. Esą ta armija blogai ginkluota ir vadovaujama neprityrusių karininkų. Nežiurint amerikiečių karo patarėjų pagalbos, Pietų Korėjos armija nykstanti. Spalių mėnesį esą buvo sunaikinta 3,800 pietų Korėjos karių. Pagaliau radijas savo samprotavimus baigė pranašavimų kad galų gale Amerika susilauksianti baisaus pralaimėjimo.

Šis komunistų propagandinis puolimas rodo, kad Eisenhowerio kelionė į Korėją juos jau dabar erzina. Jie supranta, kad Eisenhoweris vyksta nesvečiuotis, o ieškoti kelių, kaip greičiau baigti Korėjos karą. Numanydami, kad prieš juos gali buti panaudota naujos jėgos, jau iš anksto stengiasi sumažinti tų jėgų reikšmę.

ATITAISOMA KLAIDA

Tėvynės Nr. 48, straipsny "Maskva sako, kad Eisenhoweris išrinktas mažumos", skyriuje Jungtinėse Tautose įsibriovė korekturos klaida. Pabaigoje skyriaus pasakyta: "...komunistų kaltinimas sąjungininkams, kad jie vedą Korėjoj kačių karą". Vietoje žodžių kačių karą, turėjo buti **bacijų karą.**

Šiuomi įvykusi korekturos klaida atitaisoma.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States $3.00
To Foreign Countries $4.00
307 West 30-th Street,
New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

Susivienijimo kuopų skubus pranešimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaitę laiko prieš laikraščio išleidimą.

Keičiant adresus butinai paduokite senojo numerį.

Musų Reikalai

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI ORGANUI TĖVYNEI

Kaikurių Susivienijimo kuopų veikėjai pasižadėjo savo kolonijose aplankyti biznierius ir profesionalus parinkti sveikinimų-garsinimų Tėvynės kalėdiniam numeriui. Kadangi kalėdinis Tėvynės numeris bus pradėtas rinkti gruodžio 16 dieną, tai norintieji per organą pasveikinti savo draugus, pažįstamus ir pagarsinti biznius, sveikinimus-garsinimus privalo prisiųsti centran nevėliau gruodžio 15 dienos. Vėliau prisiųsti garsinimai negalės patekti į kalėdinį Tėvynės numerį.

Taipgi visi garsinimų rinkėjai prašomi prisiųsti garsinimus centran nevėliau gruodžio 15 dienos.

❖

SLA PREZIDENTUI PAGERBTI BANKIETAS

Šį sekmadienį, gruodžio 14 dieną Bostone įvyks bankietas Susivienijimo prezidentui ir jo žmonai pagerbti. Jį rengia veiklusis Massachusetts valstijoj gyvuojantis apskritys. Rengėjai kviečia visus apskričio ribose gyvenančius ir tolimesnių vietovių Susivienijimo narius ir visus geros valios lietuvius dalyvauti bankiete ir pagerbti didžiausios lietuvių broliškos organizacijos prezidentą adv. K. J. Kalinauską ir jo žmoną.

Patenkinkite rengėjų prašymą ir dalyvaukite bankiete, nes tokie pokyliai, kokiu bus gruodžio 14 dieną Bostone, ne dažnai pasitaiko. Savo dalyvavimu parėdkite pasitikėjimą musų organizacijos naujam prezidentui ir priduosite jam daugiau energijos dirbti Susivienijimui, Lietuvai ir visiems lietuviams naudingus darbus.

❖

SUSIVIENIJIMO 173 KUOPOS JUBILIEJUS

Susivienijimo 173 kuopa lapkričio 16 dieną buvo suruošusi pokylį atžymėjimui 30 metų gyvavimo sukakties. Pokylis visais atžvilgiais buvo sekmingas, dalyvavo gausus skaičius Susivienijimo narių ir geros valios lietuvių vietinių ir iš apylinkių. Be skanių užkandžių buvo ir prakalbų programa. Kalbėjo Susivienijimo prezidentas adv. K. J. Kalinauskas ir antro apskričio pareigunai.

Kuopos valdyba ir veikėjai užsitarnauja padėkos už suruošimą pokylio atžymėjimui reikšmingos sukakties. Žmogaus gyvenime 30 metų yra nemažas skaičius, o organizacijoj, kurią valdo vieniems metams išrinkti žmonės, jis yra daug didesnis, nes ne daugeliui organizacijų tenka tiek metų gyvuoti.

Sveikinam SLA 173 kuopą, atžymėjusią 30 metų gyvavimo sukaktį ir linkim dar daug metų gyvuoti ir dirbti.

SLA Reikalai ir Veikla

ADV. KAZYS J. KALINAUSKAS

Adv. K. J. Kalinauskas gimė Boston, Massachusetts prieš 48 metus, kur baigė pradinę ir aukštesnę mokyklas, taipgi Boston Latin School, kuri yra seniausia mokykla visoje Amerikoje. Po to jisai įstojo į Harvardo universitetą ir jį baigė su A. B. laipsniu, pasižymėdamas generaliam moksle, gaudamas stipendiją (scholarship) ir baigdamas keturių metų kursą į tris metus. Teisių mokslą irgi baigė su LL. B. laipsniu Harvardo teisių fakultete 1927 metais, tenai gaudamas stipendiją už atsižymėjimą moksle. Tais pačiais metais pradėjo praktikuoti teises Bostone, kurias sekmingai tęsia iki šių dienų.

Spalių 22 dieną, 1945 metais, Jungtinių Valstybių advokatas paskyrė adv. Kazį J. Kalinauską savo pagelbininku. Tą pačią dieną adv. Kalinauskas buvo prisaigdintas ir dabar jis eina Jungtinių Valstybių advokato pagelbininko pareigas.

Viešame gyvenime adv. Kalinauskas visados buvo energingas ir rupestingas. Lietuviškame veikime jisai dėjo visas savo pastangas, kur tik ir kada jos buvo reikalingos. Nuo studentijos dienų jisai buvo vienas iš veikliausių narių Gabijos Vaikų Rately ir iki šių denų jisai vaidina svarbią rolę organizaciniam lietuvių veikime.

Šiuo laiku jisai yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas ir South Bostono Lietuvių Piliečių Klubo pirmininkas. Jisai yra buvęs pirmininkas Sąryšio Lietuvių Piliečių Klubų Massachusetts valstijoje, ir pirmininkas SLA antro apskričio; sekretorius Balfo 17-to skyriaus, kuris yra vienas iš didžiausių visoje Amerikoje narių skaičium ir kuris užbaigė drabužių vajų ir jam betarnaujant apie 11 tonų drabužių pasiųsta į centralinį sandėlį, Brooklyne. Jisai buvo pirmininku Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubo ir Massachusetts Valstijos Lietuvių Demokratų Sąrašo.

Kitataučių organizuotame veikime adv. Kalinauskas yra narys American Bar Association, Massachusetts Bar Association, Catholic Alumni Sodality, Boston Latin School Association, Harvard Law Alumni Association. Jisai pirmininkavo Amerikos Raudonojo Kryžiaus vajui South Bostono distrikte 1944 metais, išpildant $4,000 kvotą su kaupu.

Jo profesijos reikaluose, adv. Kalinauskas atstovavo Jungtinių Valstybių Alien Property Custodian Bostone karo metu, gavęs paskyrimą iš Washingtono; taipgi teismuose atstovavo Liberty Mutual Insurance Company, nuolatos vesdamas bylas apgynimui tos apdraudos kompanijos klijentų; nuo 1939 metų turi paskyrimą nuo teisėjo Fenton kaipo nejudomos nuosavybės dytų egzaminierius (Examiner of Loan Court Titles).

1937 metais vedė bostonienę Oną Gabriunaitę. Augina du sunus Kazį ir Pilypą ir vieną dukterį Elzbietą.

A. J. Chaplikas.

Bruožai iš SLA 70 Kuopos Gyvavimo

CLIFFSIDE, N. J. —

Lapkričio 12 dieną sukako 40 metų gyvavimo vietos SLA 70-tai kuopai. Tai didelė kruva metų, kaip organizacijos, taip ir žmogaus gyvenime.

Smagu ir žavinga prisiminti laikus taip toli pasilikusius. Tada buvome jauni, energingi, šios šalies nauji gyventojai-grinoriai.

1910 metais, pavasarinio sezono gražiausiam gegužės mėnesį, keletas grinorių jaunuolių, nusitarėm turėti gegužinę-pikniką. Užsakėme bačką alaus ir paprastų užkandžių.

Piknikan pasikvietėm mums pažįstamą, Brooklyno kriaučiuose veikėją Juozą Auguną. Prie Palisade Avenue, ant Adomaičio žaliuojančios pievos, susirinko 14 vyrų jaunuolių ir svečias Augunas.

Pasivaišinę tuom ką turėjom, Juozas Augunas, pievoje sėdėdamas, pasakė prakalbą apie darbininkų kovas už geresnį buvį ir reikalingumą buti organizuotais. Užbaigdamas savo kalbą, pareiškė, kad mes grinoriai irgi privalom but drąsesniais ir pratintis kalbėt — pareikšt savo mintį viešuose susirinkimuose.

Kalbėjo visi ten susirinkę, pareikšdami norą turėt šiame miesteli bepartyvę lietuvių draugiją. Šio rašinėlio autorius davė sumanymą, kad tokia draugija yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Šiam sumanymui pritarta ir vienos savaitės laiku, gauta 28 kandidatai į SLA narius.

Tuom laiku laikraščiuose ėjo smarkios diskusijos, dėl pasikėsinimo įvesti naujas reformas apdraudoje. Diskusijos buvo aštrios ir smarkiai kenkiančios Susivienijimui. Mes nutarėm palaukti su kuopos tvėrimu ir į Centrą duoklių pasiuntimu.

Po 26 seimui ne tik nauja reforma apdraudoje įvesta, bet ir ligoje pašalpa, ko iki to laiko nebuvo. Tada ėmėmės už darbo įkurimui SLA kuopos.

1912 metais, lapkričio 12 d. įvyko pirmas oficialis SLA 70 kuopos susirinkimas. Į susirinkimą pribuvo to laiko SLA Centro sekretorius A. B. Strimaitis ir J. Augunas. Jie atvežė čarterį ir šiaip kuopai reikalingus dalykus.

Susirinkimui pirmininkavo Centro sekretorius Strimaitis. Kuopos komitetan išrinkta: pirm. K. Steponavičius, vice pirm. F. Stankevičius, finansų sekr. M. Bakunas, prot. sekr. A. Bukaveckas ir iždininku M. Mažeika.

Baigiant susirinkimą, Strimaitis ir Augunas pasakė skatinančias organizatyviam darbui kalbas ir tuomi baigėme pirmą prieš 40 metų SLA 70 kuopos susirinkimą.

Iš viršuje pažymėtų darbuotojų, kuopos tvėrėjų kol kas džiaugiasi gyvenimu ir yra SLA nariu K. Steponavičius. Visi kiti viršuje pažymėti jau paslėpti Dėdės Samo žemėje.

Kuopa gražiai gyvavo ir nariais didėjo. Jos parengimai buvo pasekmingi, nes iš aplinkinių miestelių lietuviai irgi jon spietėsi. Dažnai surengdavo prakalbas, paskaitas ir gausiai prisidėdavo prie visuomeniškų labdaringų darbų.

Pradžioje 1914 metų, 70 kuopos iniciatyva, buvo sušaukta New Yorko ir New Jersey SLA kuopų susirinkimas Brooklyne, P. Draugelio svetainėje ir sutverta 5-tas apskritys. Tai buvo veikliausias apskritys Susivienijime.

1916 metais, kai to laiko prezidentas Wilsonas, paskelbė proklamaciją rinkti aukas Lietuvos žmonėms nukentėjusiems nuo karo, kuopa tuoj stojo darban organizavimui aukų rinkėjų. Lapkričio 1 d., aukų surinkta Lietuvos žmonių sušelpimui $1,036.

Kai Dr. J. Basanavičius, atsilankė į šią šalį Vilniaus Mokslo Namo reikalais, kuopa vėl gražiai pasižymėjo. Kaip kuopa taip ir keletas jos narių, įsigijo paliudijimus po $50.00 ir $100.00 dėl vadinamų auksinių plytų minėtam namui.

Kuopoje aukščiausias narių skaičius buvo 128. Bet po 1919 metų, po pirmo pasaulinio karo, nariai kuopoje smarkiai mažėjo. Ne dėl kokių užkulisinių darbų sabotažo, bet dėl fabrikuose pasikeitimo darbe sistemų. Naujos mašinerijos nuolatos pakeitė darbininkus ir dėl tos priežasties daug lietuvių netekę darbo, išvyko į kitus miestus.

1930 metų Susivienijimo skilimas galutinai nuslopino kuopoje veikimą. Pasilikę kekeliolika seno amžiaus narių, pasitenkinę, kad gyvuoja kuopa ir pasiunčia duokles į Centrą kas bertainis metų.

Po Susivienijimo skilimo, keli 70 kuopos nariai įstojo į tuom laiku naujai suorganizuotą Brooklyne 335 kuopą. Šie nariai privalėtų sugrįžti į savo miesto kuopą ir joje darbuotis.

Iš taip veiklos mažos lietuvių kolonijos, dabar lietuvių šeimų užsilikę nedaugiau tuzino. Tie seni veikėjai nuseno, o jaunimas mažai arba visai neinteresuojasi lietuvišku mu. Tik labai mažas nuošimtis jaunimo pavaduoja senimą.

Čyčkų Kazys.

TARPE SAPNO IR TIKROVĖS

Musų daina skamba: "Naktis svojonėms išpuošta". Naktis pilna ypatybių ir sapnų, tai tarpas tarpe vakar ir šiandien. Naktinės svajonės neturi ribų, panašios tam sapnui, kuris vaizduoja kartais neįmanomus nuotikius.

Vakar aš pasižadėjau parašyti į SLA organą iš SLA ketvirto apskričio metinio suvažiavimo, kuris įvyko lapkričio 2 dieną, Stamforde. Taipgi pasigyriau, kad patapau antru apskričio korespondentu. Gi praeitos nakties svojonės gali but sapnas, šiandien tikrovė; dalykas va kame:

Apskričio suvažiavime buvęs apskričio korespondentas brolis A. Biretta nedalyvavo, tad jo vieton norėta išrinkti ansonietį brolį Marčiulionį. Šitas geras lietuvis atsisako nuo kandidaturos ir, regis, lyg žaibo smarkumu kirto į mane — "Perstatau Viznį". Pas mane mintis smarkiau sumirgėjo, negu sapnas. "Aš, aš esu čia tik svetys, aš neturiu mandato ir čia mane kiša į tokią vietą, kur aš visai netinku". Kaip ta pasaka skamba: "Žmogus nemoka nė rašyt, nė skaityt ir nori jį karalium pastatyt".

Pas mane kilo kerštas prieš mano gerą kaimyną brolį Marčiulionį. Aš žinau, kad jo pluksna irgi nėra perbukiausia, gi čia jam siulomą naštą jis krauna man ant kupros. Ir štai, staiga pasistiepiau ant kojų ir surikau: Jeigu brolis Marčiulionis apsiims, apsiimsiu ir aš. Mano pasiulymą brolis Marčiulionis priėmė. Pirmininkas leidžia balsuoti, visi pakelia rankas (už ką, aš nežinau). Antras neaiškumas: Išrinktam šio apskričio kabinetui duota prisiega, ir štai čia pirmininkas duoda įsakymą: kurie išrinkti į apskričio valdybą, ateikite čia priimti prisiegą, gi jų vardais neišsaukė. Visi sustojome toms ceremonijoms kaipo liudininkai to akto. Prisiegą aš suprantu kaipo pasižadėjimą pildyti tas suteiktas pareigas, kurios tradicijiniai įgyvendintos šio SLA ketvirto sunaus ribose, Connecticut valstijoje. Visi suėjo prie staluko ir pakėlę dešinę prižada atlikti jam suteiktas pareigas. Kadangi, kaip jau esu minėjęs, išrinktieji nebuvo iššaukti vardais, o aš nežinodamas ar esu išrinktas ar ne, prisiegą-pasižadėjimą nesiu davęs, vis dėl tų neaiškumų. Kas tai mane stumte stumė į tas eiles, gi prisiegos davėjas manęs nepasigedo, todėl aš ir nežinau ar esu brolio Marčiulionio pagelbininkas ar ne.

Šitas visas nuotikis nėra nakties sapnas, yra gryna tikrovė. Todėl susilaikau nuo aprašymo minimo SLA apskričio suvažiavimo, nenorėdamas užkirsti kelią broliui Marčiulioniui. Kuomet pasirodys apskričio suvažiavimo protokolas, tie neaiškumai paaiškės. Jaučiuosi esąs keblioj padėtyje, todėl norėčiau gauti patarimą iš žymių SLA šeimos narių. Tikiu, kad sesuo Keblaitienė iš Detroito, sesuo Katkevičienė iš Chicagos, ir sesuo Indrelienė iš Toronto, Canada, per Tėvynę šiuo klausimu turite teisę mano šį pasielgimą išteisinti ar apkaltinti. Prašau. Šiuom kart viso labo.

A. J. Viznis.

Palaidota Marijona Draugelienė, Susivienijimo 126 Kuopos Narė

SHENANODAH, PA.—

Lapkričio 26 dieną Šv. Juozapo ligoninėje, Long Island, New York, mirė Marijona Draugelienė, SLA 126 kuopos narė, sulaugusi 68 metus amžiaus. Velionė sirgo širdies liga tik trumpą laiką ir todėl jos netikėta mirtis buvo didelis smugis jos šeimynai ir artymiems draugams. Velionė buvo motina mokytojos Marijonos Draugeliutės (Varnes) ir sesuo buvusios SLA sekr. P. Jurgeliutės (Beverage).

Velionė Draugelienė gimė ir augo Shenandoah, Pa. ir ilgai gyveno Shenandoah ir Frackville, Pa. apylinkėse. Jos vyrui, Kaziui Draugeliui mirus, su savo vaikais persikėlė gyventi į Forest Hills, N. Y. 1930 m. ir nuo to laiko priklausė prie 126 kuopos New Yorke.

Kadangi velionė didesnę dalį savo amžiaus praleido Shenandoah'rio apylinkėje ir jos vyras palaidotas tame mieste, tad sulig jos pageidavimo, ji irgi palaidota šale savo vyro Shenandoah'rio kapinėse. Kunas buvo pašarvotas Oravitz Funeral Home, 635-637 East Centre St., Shenandoah, Pa., kur per keletą dienų velionę aplankė daugybė jos giminių, draugų ir buvusių kaimynų. Velionė Marijona buvo pavyzdinga motina ir mylima visų, kurie ją pažinojo, todėl ir nenuostabu kad į laidotuves atsilankė tiek daug žmonių. Velionės karstas skendo gėlėse ir laidotuvėse dalyvavo giminių ir draugų iš Philadelphia, New Yorko, Baltimore, Md., Tamaqua, Pa., Wilkes Barre, Pa., Hazleton, Pa., Minersville, Pa., Girardville, Pa. ir tt. Tarpe dalyvavusių matėsi buvęs SLA prez. S. Gegužis su žmona iš Mahanoy City, Pa. ir A. Staniškis, SLA pirmo apskričio pirmininkas.

Velionė dideliame nuliudime paliko tris vaikus: dukterį Marijoną Varnes ir sunus — Albiną ir Kazimierą. Visi vaikai gyvena New Yorko apylinkėj ir dirba New Yorko miesto darbuose. Marijona mokytojauja, Albinas dirba pašte, o Kazys Dept. of Correction, Long Island City teisme. Velionė taipgi paliko tris anukus ir keturias seseris: Oną Spudienę, Minersville, Pa., P. Jurgeliutę-Beverage, Bronxville, N. Y., Margarietą Pearsall, Inwood, N. Y. ir Adelę Pribušienę, Shenandoah, Pa. Taipgi vieną brolį, Vincą Jurgelį, Detroit, Mich.

Velionė Marijona Draugelienė iškilmingai palaidota lapkričio 29 dieną su gedulingomis pamaldomis Šv. Jurgio bažnyčioje. Mamaldas atlaikė prel. Jonas Balkunas iš Maspeth, N. Y., o jam pagelbėjo kun. J. Lukšys ir kun. B. Šimkus. Velionė priklausė prie Maspeth'o parapijos ir prel. J. Balkunas specialiai atvyko pamaldas atlaikyti. Kunas palaidotas Anunciation kapinėse.

Lai buna jai lengva ilsėtis jos numylėtoj Shenandoah'rio šaltoje žemelėje.

Rep.

SLA 173 Kuopos 30 Metų Gyvavimo Sukakties Minėjimas Gerai Pavyko

LOWELL, MASS.—

Šių metų lapkričio 16 dieną, DLK Vytauto Klubo svetainėje buvo surengta vakarienė atžymėjimui SLA 173 kuopos 30 metų gyvavimo sukakties, kurieje dalyvavo virš šimtas rinktinės publikos. Taipgi dalyvavo svečių iš Bostono, Lynno ir kitur. Iš Bostono buvo atvykęs Susivienijimo prezidentas adv. K. J. Kalinauskas su žmona, SLA antro apskričio pirmininkas A. J. Čaplikas, vice pirmininkas C. Budvitis su žmona, Juozas Arlauskas. Visi pasakė trumpas ir momentui pritaikintas kalbas.

Tik vienas nemalonumas įvyko, tai musų kaimynas P. Pauliukaitis, kuris su savo choristais buvo apsiėmęs išpildyti meninę dalį programos, dėl mums nežinomų priežasčių neatvyko. Vakaro vedėjas atsiprašė publikos už nemalonumą, tad turėjome pasitenkinti be linksmų dainų.

Šiaip publikos nuotaika buvo gana gera, pabaliavoje ir pasiklausę SLA vadovaujančių asmenų kalbų ir linkėjimų kuopai ilgo gyvavimo, linksmi skirstėsi į namus poilsiui.

Korespondentas.

Dorchester, Mass.

Mirė Kazimieras Kartavičius, SLA 359 Kuopos Narys

Šių metų lapkričio mėn. 1 dieną, po trumpos ligos, Bostono miesto ligoninėj mirė Kazimieras Kartavičius, sulaukęs 68 metus amžiaus, palikdamas nuliudime žmoną Marijoną, du sunus Joną ir Alfonsą, ir dukterį Magdelaną.

Nuo pat atvykimo į šią šalį (1905 metų), velionis buvo rubų siuvėjas. Iš Lietuvos paėjo nuo Punsko apylinkės Suvalkų rėdybos.

Velionis suprato organizacijų svarbą, kad be jų žmogus negali buti apsaugotas, todėl priklausė prie Rubsiuvių Unijos, Suv. Šv. Kazimiero, D. L. K. Vytauto draugiščių South Bostone ir prie SLA 359 kuopos Dorchesteryje.

Velionis Kazimieras mylėjo apšvietą, buvo su spauda susigyvenęs, skaitė TĖVYNĘ, KELEIVĮ ir kitus laikraščius. Per daug metų gyveno 4050 Washington Street, Rosindale, Mass.

Palaidotas lapkričio 4 dieną su iškilmingomis bažnytinėmis apeigomis šv. Benedikto kapinėse Bostone.

Lai buna Tau lengva ilsėtis Dėdės Samo laisvoj žemelėj, o nuliudime likusiai žmonai, sunams ir dukteriai, reiškiu gilią užuojautą ir linkiu greito susiraminimo liudesio valandose.

Anesta.

SLA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

New Kensington, Pa. — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 192 kuopos susirinkimas įvyks šių metų gruodžio mėn. 14 dieną, sekmadienį, Sokol Hall, 1136 Fourth Avenue, New Kensingtone. Pradžia 2 valandą po pietų. Prieš susirinkimą bus priimamos nuo narių mėnesinės duoklės.

Kviečiami visi nariai dalyvauti susirinkime, nes buc renkama kuopos valdyba sekantiems metams. Po susirinkimui dalyviai bus pavaišinti užkandžiais, tad visi nariai bukite šiame svarbiame susirinkime.

Anna Jurgaitis,
SLA 192 kuopos sekr.

Wilkes Barre, Pa. — SLA 115 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 dieną, šiais metais, Lenkų Veteranų Name, po numeriu 287 E. Market Street, Wilkes Barre. Prasidės 1:30 valandą po pietų.

Visi nariai ir visos narės dalyvaukite, nes bus renkama kuopos valdyba 1953 metams. Taip pat bus apkalbėta kuopos vakarienė, kuri įvyks sausio mėn. kartu su loterija. Yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui, tai visi nariai bukite susirinkime.

Adomas Miliauskas,
SLA 115 kuopos sekr.

So. Milwaukee, Wis. — S. L. A. 133 kuopos metinis susirinkimas įvyks šių metų sausio 4 dieną, 2 val. po pietų, prie F. Jurkus, 417 Marshall Avenue.

Visi kuopos nariai ir narės kviečiami dalyvauti susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba 1953 metams.

Taipgi išgirsite delegatų raportus iš SLA 10 apskričio suvažiavimo. Turėsime ir kitų svarbių reikalų aptarimu. Kurie išgalite užsimokėkit mėnesines mokestis už visus metus, arba už pusę metų, taip kaip praeitais metais padarėt.

J. Mitka,
SLA 133 kuopos sekr.

Pittston, Pa. — SLA 7 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Piliečiu Klubo svetainėje.

Šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams, išduota apyskaita įvykusios kuopos vakarienės ir daug kitų reikalų bus apsvarstyta.

Nariai prašomi atsilankyti, o svarbiausia, tai duokles užsimokėkite už šiuos metus pilnai.

A. Galinskas,
SLA 7 kuopos sekr.

Omaha, Nebr. — SLA 87 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 14 dieną, 2 valandą po pietų, šv. Antano parapijos svetainėje.

Visi kuopos nariai privalo dalyvauti šiame susirinkime ir užsimokėti už šiuos metus mėnesines mokestis. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1953 metams ir aptariami kiti kuopos reikalai.

J. Šermukšnis,
SLA 87 kuopos fin. sekr.

Hartford, Conn. — SLA 124 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 14 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių Klube, 227 Lawrence Street.

Prašome visus narius susirinkime dalyvauti. Kurie neatsilankys, bus baudžiami konstitucijos nurodoma tvarka. Šiame susirinkime butinai visi dalyvaukite, nes yra svarbių reikalų aptarimui.

Valdyba.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 47-to Seimo Protokolas

PROTOKOLAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 47-to Seimo, Įvykusio 1952 m. Liepos 7-11 Dienomis, Hotel Cleveland, Cleveland, Ohio.

(Tąsa)

SLA organo "Tėvynės", leidimo prižiurėjimas yra svarbiausias Komisijos uždavinys.

Komisijos nariai nėra cenzoriai. Jie laiko savo pareiga padėti Redaktoriui ir Pildomajai Tarybai savo patarimais ir nurodymais. Griežčiau įsikišti į organo redagavimą Komisijai tektų tiktai tais atvejais, jei butų rimtų skundų iš SLA kuopų ir narių, ir jei Komisija pastebėtų organizacijos laikraštį nukrypstant nuo tarnavimo Susivienijimo tikslams.

Skundų prieš "Tėvynės" Redaktorių nebuvo gauta nė vieno. Iš to galima numatyti, kad kuopos ir nariai savo spaudos organo vedimu yra patenkinti.

Nebuvo pastebėta ir jokių laikraščio nukrypimų nuo sveikos linijos. Atvirkščiai, galime pažymėti, kad Redaktorius M. Leo Vasil atlieka pavestą jam darbą ištikimai ir sąžiningai. Pirmon vieton, kaip ir pridera, yra statomi organizacijos reikalai. Jiems yra pavedama didesnioji pirmojo puslapio dalis ir po kelias skiltis viduriniuose puslapiuose. Gera naujenybė, kurią įvedė Redaktorius, tai trumpos senųjų SLA veikėjų biografijos su jų atvaizdais. Naujieji nariai ir ypač naujai atvykusieji į šią šalį asmenys iš tų aprašymų patiria, kiek pastangų buvo dėta ir kiek atsidavusių organizacijos labui veikėjų buvo pasidarbuota, ją išlaikant ir auginant.

"Tėvynės" Redaktorius neužmiršta, kad SLA yra ne apdraudos kompanija, bet broliška organizacija; todėl jisai stengiasi sustiprinti SLA nariuose fraternalizmo dvasią ir laiks nuo laiko pataria vengti kivirčų ir užsivarinėjimų kuopų susirinkimuose. Pagirtina yra tai, kad "Tėvynė" primena savo skaitytojams, jogei Susivienijime neprivalo buti partinių ginčų, ir kad ji skatina "senuosius amerikonus" ir naujakurius suprasti vieni kitus ir dirbti išvien. Susivienijime, kaip teisingai sako jo organas (1951 m. lapkričio 2 d. num.), **nėra "mes" ir "jus"**, bet visi yra lygus, ir visiems privalo rupėti tie patys bendri reikalai.

Čia nėra reikalo specialiai kreipti jusų dėmesio (nes patys matote kiekviename "Tėvynės" numeryje) į tai, kad SLA organas tvirtai ir nesvyruojančiai gina Lietuvos teises, kooperuodamas, kaip ir visas musų Susivienijimas, su Amerikos Lietuvių Taryba ir kitais Lietuvos laisvinimo veiksniais. Musų organizacija čia yra prisidėjusi gausiomis aukomis.

SLA organas stiprina savo skaitytojuose atsidavimą šiai šaliai ir jos demokratiniams idealams, kas, be abejonės, padeda visų Amerikos lietuvių gero vardo išlaikymui taip akyse vyriausybės, kurios priežiuroje SLA veikia, taip plačiosios amerikonų visuomenės.

Galime dar pridurti, kad p. Vasil nuoširdžiai kooperuoja su SLA sekretorium, kuris yra "Tėvynės" administratorius, ir su visa Pildomąja Taryba. Kaip žinote, jisai už vieną redaktoriaus algą atlieka ir linotipo operatoriaus darbą, tuo budu sutaupydamas kasmet Susivienijimui stambią sumą pinigų.

Apšvietos Komisija laikė savo pareiga padėti "Tėvynės" Redaktoriui, duodama sugestijų, kaip padaryti laikraštį gyvesnį ir patrauklesnį, kuo ir pats Redaktorius visą laiką rupinasi. Šituo tikslu Komisijos nariai turėjo su juo kelis pasikalbėjimus, įvairiomis progomis lankydamiesi New Yorke.

Pereitų metų spalio pradžioje Komisijos nariai iš Chicagos, pakviesti Prezidento p. Laukaičio, atvyko į Pildomosios Tarybos suvažiavimą SLA Centre ir turėjo su ja ir Redaktorium dvejetą posėdžių.

Kiekvienas bešališkas asmuo pripažins, kad "Tėvynė" yra geriausiai vedamas laikraštis tarp lietuvių fraternalinių organizacijų organų. Tačiau mes visi norime, kad ji butų dar geresnė. Bet tai pareina ne tik nuo laikraščio vedimo, o ir nuo aplinkybių, kurių Redaktorius nekontroliuoja. Kol "Tėvynė" bus tik keturių puslapių, ji negalės nei savo išvaizda nei turinio įvairumu lygintis su aštuonių puslapių savaitraščiais, — juo labiau, kad daugiausia vietos SLA organe užima organizacijos reikalai, kurie terupi tik ribotam skaičiui žmonių.

Bet "Tėvynę" didinti reiškia didinti išlaidas, kurių ir dabar jos prenumerata nepadengia. Už savo organą SLA nariai moka tik 7 centus į mėnesį arba 84 centus į metus, tuo tarpu kai kiti savaitraščiai ima po 7 arba po 10 centų tik už vieną numerį. Dr. M. J. Vinikas savo finansinėse atskaitose nuolatos pabrėžia, kad "Tėvynė" neša po kelis tukstančius dolerių į metus nuostolio. Tuos nuostolius didinti negalima; Apdraudos Departamentas neleistų. Juos reikia mažinti arba visai pašalinti. Tik suradus budą jiems panaikinti butų galima galvoti apie laikraščio didinimą.

SLA sekretorius bando pakelti pajamas apmokamais skelbimais. Pastangos buvo daromos, kaip paaiškėjo aukščiau paminėtuose posėdžiuose su Pildomąja Taryba ir kituose pasitarimuose su ja, gauti skelbimų iš didžiųjų amerikoniško biznio firmų. Bet pasekmės buvo menkos. Buvo mėginta kreiptis į lietuviškus biznierius ir profesionalus, kviečiant juos garsintis SLA organe. Tuo tikslu pereitą rugsėjo mėnesį Dr. Vinikas išsiuntinėjo laiškus SLA kuopoms ir veikėjams, prašydamas jų pagalbos šitame reikale ir žadėdamas komisą už pasidarbavimą. Tačiau ir iš to nedaug kas teišėjo.

Taigi ši problema pasilieka neišspręsta.

Tačiau Apšvietos Komisija mano, kad vistiek reikia eiti prie "Tėvynės" didinimo. Tiktai tada bus joje vietos raštams, kurie įdomus platesnei publikai, ir bus labiau patenkinti SLA nariai, kuriems dabar atrodo, kad jų laikraštis neatitinka prestyžo, priklausančio jų organizacijai.

Apšvietos Komisija šiame savo raporte pateiks gerb. Seimo delegatams konkretų pasiulymą šituo klausimu.

Bendruose posėdžiuose su Pildomąja Taryba ir "Tėvynės" Redaktorium Apšvietos Komisija tarėsi ir bendrais švietimo klausimais Susivienijime. Visi geidžiame, kad SLA vaidintų galimai svarbesnį vaidmenį musų kulturinių darbų dirvoje.

Ši problema buvo svarstoma jau pirmesniuose Seimuose ir, tarp Seimų, Pildomosios Tarybos pasikalbėjimuose su Apšvietos Komisija. Atrodė, kad ji dabar neturėtų buti perdaug kebli, kada į Jungtines Valstybes atvyko tiek daug inteligentingų jėgų. Bet tiems inteligentams, deja, tenka grumtis su visokiais keblumais, įsikuriant visai neįprastose jiems gyvenimo sąlygose. Didelė dauguma jų dirba fizinį darbą, ir nedaug teatlieka jiems laiko ir energijos užsiimti kuo kitu. Antra vertus, ir jų pažiuros į švietimą kai kuriais atžvilgiais žymiai skiriasi nuo amerikiečių.

Mėginimai išdirbti planą, pagal kurį Susivienijimui butų užtikrinta nuolatinė tų inteligentų talka švietimo darbe, kol kas nebuvo sėkmingi. Kilo net sunkumų, mėginant suderinti SLA veikėjų nuomones su naujakurių nuomonėmis vadinamos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės klausimu, nors šios organiacijos iniciatoriai Amerikoje žadėjo veikti daugiausia švietimo ir kulturos srityje, t. y., kaip tik toje srityje, kurioje Susivienijimo bendradarbiavimas su ja turėtų buti naudingas abiem pusėm.

Gal but, pavyks toliau surasti tinkamos tokio bendradarbiavimo formos. O dabar pasilieka, kaip iki šiol, svarbiausiu apšvietos įrankiu musų organizacijoje "Tėvynė". Į ją tad ir reikia mums visų pirma kreipti savo dėmesį.

SLA Apšvietos Komisija mano, jog Susivienijimas privalo ir gali padaryti savo laikraštį tokį, kad jisai duotų savo skaitytojams apsčiai "dvasinio peno". Bet to siekiant, nėra tokio kelio, kaip **pakelti "Tėvynės" prenumeratą**, kad butų panaikinti jos leidimo nuostoliai, o paskui — kad ji butų padidinta, bent iki 6 puslapių.

Už SLA organą kiekvienas narys turėtų mokėti ne mažiau, kaip $3.00 į metus, t. y. 25 centus į mėnesį. Mokestis už "Tėvynę" padidėtų 18 centų į mėnesį. Nejaugi tai butų per sunkus pasiaukojimas? Kurie prenumeruoja privatinius laikraščius, moka ir daugiau.

SLA nariai savo organizacija didžiuojasi. Pernai jai sukako 65 metai. Į jos ugdymą ir gynimą nuo priešų tiek daug jėgų buvo įdėta. Susivienijimo svoris musų visuomenės gyvenime padidės dar labiau, kai bus padidintas ir paįvairintas jo laikraštis, kuris juk yra nuolatinis ir svarbiausias SLA organizatorius.

Tikėdamasi, kad gerb. Seimo delegatai šitą pasiulymą rimtai apsvarstys, ir nuoširdžiai linkėdama geriausios sekmės jų darbams, pasilieka

Su pagarba

APŠVIETOS KOMISIJA:

Dr. P. Grigaitis, pirmininkas,
Mykolas Vaidyla,
Valė Tysliavienė.

24 SLA Labdarybės Komisijos raportą priimti kaip išspausdintas Seimo Darbų Knygoje puslapiai 164-169 įnešė J. Balčiunas, parėmė J. Ambraziejus. Įnešimas ir kartu komisijos raportas vienbalsiai pimti.

SLA Labdarybės Komisijos Raportas

Keturiasdešimt Septintam SLA Seimui

Liepos 7 d., 1952 m., Cleveland, Ohio.

Gerbiami Delegatai ir Delegatės:

Kilnius Susivienijimo labdarybės darbus vykdinti yra įsteigtas atskiras Našlių ir Našlaičių Fondas. Šis fondas yra palaikomas visų SLA narių mokesčiais po du centu kas mėnesis. Taip sudarytas fondas yra pavestas SLA seimo išrinktos Labdarybės Komisijos nuožiurai, kad fonde esamais pinigais, kaipo Susivienijimo aukomis, butų laikinon nelaimėn patekusios našlės, našlaičiai ir SLA nariai sušelpiami.

Teikimas pašalpų sprendžiamas kuopoms bendradarbiaujant su Labdarybės Komisija. Kadangi šis fondas nėra turtingas ir pašalpų prašančių nemažai randasi, Labdarybės Komisija visuomet prašo kuopų pašalpų prašančių padėtį tinkamai ištirti ir komisijai bešališkai raportuoti tam tikrose blankose, kurias gavusi Labdarybės Komisija patikrina ir pašalpos teikimą išsprendžia.

Našlių ir Našlaičių Fondo Stovis

Metai	Įeigos	Išmokėjimai	Balansas gruodžio 31 d. 1951 m.
1950	$3,648.62	$1,143.09	$14,294.80
1951	3,511.07	920.07	16,885.00
Viso ----	$7,159.69	$2,063.16	

Sąrašas Narių, Kurie Gavo Pašalpą iš N. ir N. Fondo Nuo Sausio 1 d., 1950 m. iki Sausio 1 d., 1952 m.

1. K. Kulkauskienė —
   1 kp., Kingston, Pa., 3 mėn. po $5.00 ---- $15.00
2. L. Musteika —
   29 kp., Westville, Ill., 3 mėn. po $5.00 ---- 15.00
3. V. Moliušis —
   34 kp., New Britain, Conn., 3 mėn. po $5.00 15.00

(Bus daugiau)

Susivienijimo Antro Apskričio Metinio Suvažiavimo Protokolas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antro apskričio metinis kuopų atstovų suvažiavimas įvyko 1952 metų lapkričio mėnesio 9 dieną, "Sandaros" svetainėje, 30 Intervale Street, Brockton (Montello), Mass.

Suvažiavimo rengimo komisijos pirmininkas J. Ražanauskas pasveikino suvažiavimo dalyvius, linkėdamas g e r o s sekmės ir darbo nuotaikos ir pažadėjo, kad po posėdžių, visi dalyviai bus pavaišinti skania vakariene.

1. Suvažiavimą oficialiai atidarė apskričio pirmininkas A. Čaplikas 1-rą val. po pietų.

2. Mandatų komisijon paskyrė: B. Piesliaką, A. Kriaučialį ir M. Kemzurą.

3. Kol mandatai buvo tvarkomi, pirmininko pakviesti, kalbėjo šie pasižymėję SLA veikėjai: P. Kesleris, adv. J. Stundžia, S. Mockus, J. Pečiulis, L. Paulauskas, M. Stakionis, adv. P. Viščinis, J. Arlauskas, J. Gedmintas, J. Tumavičienė. Po jų buvo pakviestas tarti keletą žodžių šio suvažiavimo garbingas svečias, S. L. A. prezidentas adv. K. J. Kalinauskas. Jis pažymėjo, kad pereito suvažiavimo atstovai paskatino jį dalyvauti varžybose į SLA prezidentus. Dabar gi, paprašė paramos jo darbe SLA gerovei. Toliau paaiškino, kad yra vykdomi visi seimo nutarimai, jog yra dedamos visos pastangos, kad SLA nariai gautų galimai daugiau už jų pinigus, ir yra ieškoma budų prirašyti prie SLA kiek galima daugiau lietuvių. Taip pat, pasidžiaugė, kad SLA turi apie 3 milijonus dolerių turto ir virš 13 tukstančių narių; kad yra daromi žygiai pagražinti S. L. A. Centro namą taip, kad butų vienas iš gražiausių lietuvių turimų namų ir, kuris rodytų musų progresą.

4. Mandatų komisijos vardu, A. Kriaučialis perskaitė dalyvaujančių delegatų sąrašą ir pasiulė, dalyvaujančiam suvažiavime SLA prezidentui adv. K. J. Kalinauskui suteikti garbės delegato teisę ir prisegti pirmąjį delegato ženklelį. Visi suvažiavimo dalyviai minėtą pasiulymą priėmė gausiu plojimu.

Suvažiavime, su teise balsuoti, dalyvauja:

Garbės delegatas, SLA prezidentas adv. K. J. Kalinauskas.

Kuopų atstovai:

SLA 17 kuopos, Brockton: J. Ražanauskas, K. Jurgeliunas, P. Viščinis, A. Jazukevičius ir M. Kemzura;

SLA 41 kp., Lawrence: O. Stakionienė, M. Stakionis, J. Savulionis ir J. Stundžia;

SLA 43 kp., So. Boston: P. Jankus, B. Stravinskienė, J. Arlauskas, K. Vileišis ir S. Mockus;

SLA 53 kp., Chelsea: P. Kesleris;

SLA 57 kp., Worcester: A. Kriaučialis, J. Dvareckas ir P. Kriaučialienė;

SLA 131 kp., Norwood: J. Pečiulis ir P. Mučinskas;

SLA 173 kp., Lowell: A. Matonis ir A. Piesliakienė;

SLA 308 kp., Brookline,: J. Gedmintas, M. Dapkunas ir A. Andriulionis;

SLA 328 kuopa, Jamaica Plain: P. Ausiejus;

SLA 359 kp., Dorchester: J. Jankauskas;

SLA 360 kp., Milton: Dr. A. Pilka;

Apskričio valdyba: pirm. A. Čaplikas, viçe pirm. S. Budvitis, sekr. L. Kapeckas, iždin. J. Dvareckas, iždo globėja E. Keslerienė, organizatoriai: A. Kriaučialis, J. Tumavičienė ir J. Jarusevičius;

Jaunuolių komisija: E. Keslerienė ir J. Gedmintas;

Gegužinės rengimo komisija: B. Piesliakas, L. Paulauskas, L. Kapeckas, E. Keslerienė ir J. Kapočiunas.

Viso suvažiavime dalyvauja: 11 kuopų su 28 delegatais, valdybos ir komisijų — 13 narių. Iš viso — 41 atstovas.

5. Suvažiavimą p r a v e s t i, vienbalsiai nutarus, paskirta apskričio valdyba.

6. Pirm. Čaplikui pasiulius, į rezoliucijų komisiją išrinkti: pirmininku S. Mockus, nariais: J. Stundžia ir P. Viščinis.

7. Pirmą sesiją, pirm. Čaplikas uždarė 2 val. 30 minučių trumpai pertraukai.

ANTRA SESIJA

8. Antrą sesiją pirmininkas atidarė 2 val. 45 min. po pietų.

9. Pirm. Čaplikas paskyrė M. Kemzurą šio suvažiavimo tvarkdariu.

10. Sekretorius L. Kapeckas skaitė praeitų metų suvažiavimo p r o t o k o l ą, kuris buvo vienbalsiai priimtas su pagyrimu, kaip parašytas.

11. Apskričio valdybos raportai:

a) Pirm. A. Čaplikas pranešė žodžiu, kad dalyvavo visuose valdybos posėdžiuose, be to, bendradarbiavo su gegužinei rengti komisija. Taip pat, trumpai apžvelgė visą valdybos veiklą metų laikotarpyje. Raportas vienbalsiai priimtas.

c) Sekr. L. Kapeckas pranešė, kad dalyvavo visuose valdybos posėdžiuose ir visi valdybos nutarimai buvo užrašyti protokolų k n y g o j e. Taip pat, palaikė ryšius su visom SLA antro apskričio kuopom ir Centru, rašė korespondencijas SLA organui "Tėvynei". Parašė arti 200 laiškų, pagamino ir siuntinėjo skelbimus visom apskričio kuopoms apie apskr. parengimus. Taip pat dirbo prie gegužinės parengimo ir kaipo kuopos organizatorius. Raportas priimtas vienbalsiai su pagyrimu.

d) Iždin. J. Dvareckas pažymėjo, kad iždininko pareigose dirba nuo pat apskr. susiorganizavimo (1931 m.). Toliau pranešė, kad šiais metais apskr. iždas sumažėjo, nes turėta tik išlaidos, išskyrus banko nuošimtį. Vienintelis pajamų šaltinis buna parengimų pelnas, gi šiemet, dėl visą dieną trukusio lietaus, apskr. gegužinė atnešė nuostolį, palyginamai mažą.

Piniginė atskaita:

Praeitų metų balansas	$1,100.82
Banko nuošimtis už 1952 metus	17.04
Viso išde buvo	$1,117.86
Išlaidos:	
Valdybos narių algos ir i š l a i d os (išmokėtos pereito suvažiavimo nutarimu)	$184.90
O r g a n izatoriaus J. Gedminto išlaidos (padengta suvažiavimo nutarimu)	15.00
A p skričio gegužinės nuostolis	89.53
"Keleivio" spaustuvei už nominacinius laiškus	18.85
Gėlės velioniui F. Bagočiui pagerbti	10.00
Išsiųsta ALT, suvažiavimo nutarimu	50.00
Išsiųsta BALFui, suvažiavimo nutarimu	50.00
Iždininko užstatas	5.00
Viso išlaidų	$423.28
Viso išde buvo	1,117.86
Išmokėta	423.28
Viso išde lieka	$694.58

Iždininko raportas priimtas vienbalsiai.

e) Iždo globėja E. Keslerienė žodžiu, o B. Jarusevičienė laišku, pranešė, kad patikrino iždininko ir sekretoriaus knygas, kurios rastos pilneje tvarkoje. Raportai vienbalsiai priimti.

f) Organizatoriai išdavė raportą žodžiu. A. Kriaučialis pranešė, kad kuopos nekvietė jo į parengimus pakalbinti nepriklausančius prie SLA įsirašyti, todėl nieko nuveikti negalėjo. J. Tumavičienė pranešė, kad dirbo pati ir kitiems padėjo, ir pasidžiaugė, kad Massachusetts valstybė, naujų narių prirašymu, viršija net Illinois valstybę. J. Jarusevičius pareiškė, kad dėjo visas pastangas pritraukti prie apskričio atsiskyrusias kuopas, ypatingai Haverhill 102 kuopą. Visų organizatorių raportai priimti vienbalsiai.

g) Gegužinės rengimo komisijos vardu, L. Kapeckas skaitė raportą iš kurio paaiškėjo, kad ir komisija labai daug darbo ir pastangų įdėjo, dėl lietaus gauta $89.53 nuostolis. Plačiau paaiškino suvažiavimui kiti komisijos nariai: L. Paulauskas, B. Piesliakas ir J. Kapočiunas. Raportas priimtas vienbalsiai su pagyrimu.

h) Jaunuolių komisijos vardu, E. Keslerienė pranešė, kad rengimui šokių vakaro ištaigingam viešbuty, kaip buvo numatyta, nepritarė valdybos nariai, pranašaudami nemažą nuostolį, be to, posėdž i u o s e dalyvavo tik dalis komisijos narių; tokiu budu nebuvo nieko nuveikta. Raportas vienbalsiai priimtas.

12. **Rezoliucijos:**

SLA antro apskričio kuopų delegatų metinis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. lapkričio mėn. 9 dieną, Brocktone, apsvarstęs aktualiuosius apskričio reikalus, SLA stiprinimo butinumą, musų j a u n o s i o s kartos gilesnio tautinio auklėjimo butinumą, lietuvių tautinės kulturos palaikymą bei ugdymą ir Lietuvos išlaisvinimo akcijos pagyvinimą, vienbalsiai nutarė:

1) Paraginti, kad visos kuopos remtų Amerikos Lietuvių Tarybą jos pastangose išlaisvinti Lietuvą iš bolševikų vergijos ir veikloje už Lietuvoje vykdomo genocido pasmerkimą, bei sustabdymą. Gi iš apskričio kasos skirti Tarybos reikalams $25.00.

2) Paskatinti kuopas remti 1953 m. sausio mėnesyje įvykstantį BALFo seimą ir skirti iš a p s k r i č i o kasos $25.00 auką BALFo reikalam.

3) Užgirti SLA Vykdomosios Tarybos sumanymą paskelbti naują narių prirašymo vajų.

4) Prašyti Vykdomąją Tarybą sudaryti lengesnes įstojimo sąlygas, naujo vajaus metu. (Pastaba: Ypatingai turima mintyje prisirašančių mažesnei nei 500 dol. apdraudos sumai, atlyginimą gydytojui už sveikatos patikrinimą).

5) Kviesti visus įsisąmoninti, jog senieji ateiviai, čiagimiai ir tremtiniai yra tos pačios lietuvių tautos nariai, išaugę skirtingose sąlygose, bet lygiai brangūs ir vertingi naikinamai lietuvių tautai, kuri reikalauja, kad šios trys lietuvių grupės glaudžiai bendradarbiautų didžiausiu tolerencijos principu visose lietuviško veikimo srityse.

6) Paraginti, kad kiekviena kuopa, esanti antro apskr. ribose, bent vieną kartą per metus, suruoštų parengimą su kalbomis apie SLA ir kulturinga programa, o apskr. valdyba pasirupintų sudaryti kalbėtojų kadrus, kurie galėtų šioje srityje talkininkauti.

7) Dėti visas pastangas įtraukti daugiau tiek čia gimusio, tiek ateivių jaunimo į S. L. A. organizaciją, o aplinkybėms leidžiant, suorganizuoti atskiras jaunimo kuopas.

8) Kviesti, kad visos SLA kuopos darniau tarpusavyje bendradarbiautų, remtų kitų kuopų ruošiamus parengimus savo dalyvavimu ir kt.

9) Paraginti kuopas dėti pastangas, kad butų sudarytos sąlygos musų jaunimui rinktis į lietuvių turimas patalpas, ruošti jam parengimus, pasilinksminimus, duoti galimybę pačiam j a u n i m u i plačiau pasireikšti ir išvystyti savo veiklą lietuviškoje dirvoje.

10) Remti visais budais lietuviškas mokyklas, padėti jas įsteigti ten, kur jų nėra, raginti visus lietuvius siųsti savo vaikus į tas mokyklas.

11) Atkreipti dėmesį į tai, kad kiekviena visuomenė yra pasmerkta mirčiai, jei ji neišauklėja jaunosios kartos.

12) Remti jaunimo pastangas sporto srityje, padedant jam suorganizuoti sporto skyrius ir ruošti sporto varžybas.

13) Skubiausiu laiku suorganizuoti gerą radijo programą, per kurią butų aiškinami SLA tikslai, uždaviniai, pobudis ir reikšmė, pateikiama gera lietuviška muzika ir duodami kiti lietuviškos kurybos pasireiškimai.

14) Radijo programos suorganizavimo reikalui išrinkti tam specialią komisiją, kuri glaudžiai veiktų su apskričio valdyba.

15) Kviesti apskričio sudėtyje esančias ir nesančias kuopas padėti visas pastangas radijo programai suorganizuoti ir reikalingoms lėšoms sukelti.

13. **Valdybos rinkimai:**

1953 metams vienbalsiai išrinkta sekanti valdyba: pirm. A. Čaplikas, vice pirm. S. Budvitis, sekr. L. Kapeckas, iždin. J. Dvareckas, iždo globėjai: E. Keslerienė ir J. Gedmintas, organizatoriai: P. Ausiejus, J. Tumavičienė ir A. Kriaučialis.

14. Jaunuolių k o m i s i j o n vienbalsiai išrinkti: B. Stravinskienė, J. Arlauskas ir A. Andriulionis.

15. Į gegužinei rengti komisiją vienbalsiai išrinkti: L. Paulauskas, B. Piesliakas, E. Keslerienė, J. Kapočiunas ir J. Stundžia.

16. Radijo programai suorganizuoti komisijon vienbalsiai išrinkti: P . Viščinis, J. Stundžia ir A. Čaplikas.

17. Apskričio valdybos algas ir išlaidas už 1952 m. sumoje $186.95, įnešta ir priimta išmokėti.

18. Įnešta ir vienbalsiai paremta, sekantį SLA antro apskričio kuopų delegatų suvažiavimą šaukti L a w r e n c e, Mass.

19. Pirm. A. Čaplikas suvažiavimą uždarė 6 val. po pietų, kviesdamas visus kuopų atstovus atsilankyti, o taip pat paraginti kitus kuopų narius dalyvauti š. m. gruodžio mėn. 14 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo auditorijoje rengiamame bankiete pagerbimui naujojo SLA Prezidento adv. K. J. Kalinausko ir kartu pasižymėjusių apskričio organizatorių.

Suvažiavimas baigiamas Lietuvos himnu.

L. Kapeckas,
SLA antro apskr. sekr.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Lietuvių Spaudos Klubo Susirinkimas

Gruodžio 12 dieną, penktadienį, 8 valandą vakare, Susivienijimo centrinėse patalpose įvyks Lietuvių Spaudos Klubo šiais metais paskutinis susirinkimas. Jame bus apkalbėta minėjimas Lietuvos nepriklausomybės sukakties atžymėjimui parengimas ir aptariami kiti svarbūs reikalai. Visi klubo nariai ir narės prašomi dalyvauti susirinkime, aptarti vasario 16 paminėjimą ir kitus svarbiuosius klausimus, susijusius su klubo veikla. **Valdyba.**

Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Gydytojų Metinis Susirinkimas

Šį sekmadienį, gruodžio 14 dieną, 12:30 valandą Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose įvyks metinis vietinės Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas. Dr. Tercijonas skaitys paskaitą apie mediciną Lietuvoje nepriklausomybės metais. Taipgi bus įvairus pranešimai ir valdybos rinkimas 1953 metams. **Rep.**

Gruodžio 11 d. New Yorko Vajaus Kom. Susirinkimas

Gruodžio 11 d., ketvirtadienį, 8 val. vakare Didžiojo New Yorko Balfo Vajaus Komiteto pirmininkas Algirdas Brazis kviečia Vajaus Komiteto plenumo susirinkimą Apreiškimo parapijos salėje, 259 No. Fifth St., Brooklyn, N. Y.

Kviečiami dalyvauti visi Komiteto nariai, postų vedėjai, komisijų nariai, aukų rinkėjai, aukotojai ir plačioji visuomenė.

Komitetas išduos smulkų darbų ir vajaus pajamų raportą, o taip pat ir atskaitą kaip surinktosios aukos sunaudotos. Taip pat bus atsakinėjama į vajaus darbų ir Balfo veiklos paklausimus.

Springfield, Ill.

Rubų ir Aukų Rinkliava

Balfo 84-jo skyriaus rudens vajus baigiasi. Centrui pasiųsta 700 svarų gerų drabužių ir $134.25 aukų. Rubų ir pinigų rinkimo našta ir šiais metais teko ilgamečiam skyriaus pirmininkui Petrui Šimkui, kuriam pagelbėjo Danutė Kantautaitė, o pp. Stasys Šidlauskas ir Vladas Abramikas palengvino jų darbą savo mašinomis. Pažymėtina, jog aukos gautos ir iš ne lietuvių tarpo. Tai vis Petro Šimkaus pažįstamieji ir geri lietuvių prieteliai. Skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems šiam kilniam tikslui asmenims, taip pat tiems, kurie padėjo aukas rinkti. Valdyba tikisi, jog aukų suma iki Kalėdų padidės, nes liko dar nemažas skaičius tautiečių, kurių nesuspėta aplankyti.

Aukojo sekantieji asmenys:

$10.00 Ignas Užgiris.

Po $5.00 — Vytautas Užgiris, Mrs. Stočkienė, Mary (?), Adomas Grinius, Vincas Abramikas, A. Tribičius, K. Jaštautas, Selv. Mileris, Povilas Praeras.

$3.00 A. Marčiulionienė.

Po $2.00 — Fr. Povas, M. Augustaitienė, J. Stasiukynas, Albinas Stasiukynas, Juozas Šiugžda, O. Trionienė, Jonas Zapkus, J. Blažas, Ch. Miheljic, G. Klucnik, J. Žibutis.

Po $1.00 — Peter Shimkus, Virginia Lookis, Alek Palažinskis, Benis Žiogas, Anton Latonis, Stanis Černius, Jonas Meželis, Juozas Meželis, Vytautas Balkauskas, Ona Urbanskis, Ona Vyšniauskienė, Francis Petrik, Juozas Šimkus, Charles Butkauskas, Mykolas Bruožis, Jonas Brazaitis, Vincas Šedys, Uršulė Launikonienė, Francis Turil, Peter Wozelis, Ronald Elvulis, Adelė Uselis, Walter Radutskis, Kazimieras Simonavičius, Julė Lukaitis, Nadine Kunz, Albinas Kuperis, Antanas Silus, Antanas Misteikis, Julijonas Shimkus, Jurgis Račkauskas, Ray Sitkis, Dominikas Talmudas, Dominikas Talmudas Jr., Teklė Duparienė, Anna Vilausky, Peter Pečiokas, Stani Grigas, W. Tiškos Jr., Anna Knot, Kostas Lelys, Povilas Szedis, Monika Petravičienė, Juozas Marčiulionis, Walm. J. Hanulto, J. J. Chepulis, M. Čepulienė, Ona Černiauskienė, Ona Cekienė, Jurgis Andruškevičius.

Po 50 centų — Chas. Meiron, Tadas Kazutis, Mykolas Rakauskas, J. Stakaitis, Pijušas Žemaitis, Konstantas Bazaras, Kast Rudienė.

25 centus Jakob Zaic.

$1.00 neišskaitoma paverdė.

Balfo 84 Skyr. Sekretorius.

Akron, Ohio

ALP Klubo Susirinkimas

ALP Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 21 dieną, 1952 metais, 419 East Thoronton Street, 2 valandą po pietų.

Visi nariai butinai dalyvaukit susirinkime, nes bus skaitoma pataisyta klubo konstitucija ir renkama klubo valdyba. Taipgi parengimų komisija patieks visų metų raportą iš parengimų. **V. T. Neverauskas.**

Los Angeles, Calif.

ĮVAIRENYBĖS

Los Angeles lietuvių kulturinis samburis paskutiniame savo susirinkime, kuris įvyko lapkričio 9 d., diskusavo modernųjį meną. Diskusijoms įvadą padarė dail. P. Puzinas. Kitame susirinkime bus diskutuojama apie "Žemės" ir "Literatūros Lankų" srovę.

—o—

Jau pasirodė naujas "Lietuvių Dienų" numeris. Šiame gruodžio mėn. numeryje telpa per 40 įdomių ir aktualių nuotraukų iš lietuvių gyvenimo pasaulyje, o taip pat yra įdomių straipsnių bei beletristikos. Žurnalas turi ir angliškų dalį, parašai po nuotraukomis duodami lietuvių ir anglų kalbomis. Prisiuntus savo adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai: Rašyti: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

—o—

"Lietuvių Dienų" Leidykla jau spausdina prof. M. Biržiškos "Lietuvių Tautos Kelio" antrąją dalį. Knyga pasirodys spaudos rinkoje apie vasario mėnesio vidurį.

—o—

Los Angeles, Calif., universitetuose keliolika lietuvių siekia aukštojo mokslo. Organizuojamas Studentų Sąjungos skyrius. Skyriaus sekretorės adresas: D. Karaliutė, 816 N. Lafayette Park Place, Los Angeles 26, Calif.

—o—

J. Peters (Petraitis), žymus lietuvių veikėjas ir ALT vietos skyriaus pirmininkas paskirtas teisėju. Atsikėlęs į Los Angeles prieš keletą metų iš Chicagos.

—o—

Pasižymėjusių lietuvių veikloje biografinis vardynas "Žinomieji Lietuviai" baigiamas paruošti spaudai. Kurie dar nėra užpildę anketų, turėtų paskubėti tai atlikti. Šio leidinio reikalais rašyti: "Žinomieji Lietuviai", 9204 South Broadway, Los Angeles 3, California.

J—tis.

Iš SLA 38 Kuopos Susirinkimo

BROOKLYN, N. Y.—

Gruodžio 4 dieną, ketvirtadienį, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo patalpose įvyko Susivienijimo 38 kuopos susirinkimas. Kadangi jame buvo renkama kuopos valdyba sekantiems 1953 metams, tai jis buvo skaitlingas. Apsvarsčius ir išsprendus svarbiuosius klausimus, eita prie kuopos valdybos rinkimo, kurion išrinkti visi tie patys asmens, kurie valdyboje tarnauja šiais metais:

Pirmininkas ir organizatorius Jonas Aymanas,

Vice pirm. Stasys Volskas,

Iždin. Petras Mačys,

Finansų sekr. Jonas Galinis,

Užr. sekr. Jurgis Sirgedas,

Iždo globėjai advokatas Stepas Briedis ir Jonas Valaitis.

Atlikus valdybos rinkimus, adv. Briedis skaitė paskaitą apie Amerikos teises, kurią susirinkusieji atydžiai išklausė. Susirinkimas praėjo gražioje nuotaikoje.

Butų malonu, kad kuopos nariai gausiau lankytų susirinkimus ir padarytų juos tokiais skaitlingais, kokiu buvo šis susirinkimas. **Koresp.**

Pakeistas Vardas

Patariamosios Lietuvių Grupės prie "National Committee for a Free Europe" pakeistas vardas į "Lietuvos Laisvės Komitetą". Angliškai jis vadinosi "Lithuanian Consultative Panel", dabar vadinasi **"Committee for a Free Lithuania".**

Turintieji reikalų su Lietuvos Laisvės Komitetu, rašykit: Committee for a Free Lithuania, 4 West 57-th Street, Room 907, New York 19, N. Y.

Pradėjo Veikti Lietuvių Politinių Studijų Klubas

Spalio mėnesio 31 dieną Lietuvių Patariamosios Grupės Patalpose, New Yorke, įvyko steigiamasis Lietuvių Poltinių Studijų Klubo susirinkimas. Jam pirmininkavo dr. A. Trimakas, sekretoriavo dr. V. A. Dambrava.

Steigiamasis susirinkimas priėmė Klubo įstatus. Projektą paruošė 1952. IX. 19. iniciatorių grupės išrinktas Organizacinis Komitetas, kuris veikė sekančiai pasiskirstęs pareigomis: dr. A. Trimakas — pirmininkas, dr. J. Pajaujis vice pirmininkas, dr. V. A. Dambrava — sekretorius, V. Gervickas — iždininkas, J. Pažemeckas — narys.

Šis politinių Studijų Klubas yra nusistatęs domėtis visomis problemomis, susijusiomis su nauja Europos santvarka: svarstyti ir vertinti politinės Europos kurimo darbą, nagrinėti Rytų ir Centro Europos valstybių apjungimo galimybes, svarstyti Pabaltijo valstybių santykius, aiškinti išlaisvintos Lietuvos padėtį Europos Bendruomenėje, studijuoti politinius, ekonominius ir socialinius išlaisvintos Lietuvos klausimus, ir tt.

Susirinkime žodį tarė ir Patariamosios Lietuvių Grupės pirmininkas Vaclovas Sidzikaukas. Jis nurodė, kad šis Poltinių Studijų Klubas daug pasitarnaus lietuviškam reikalui, pirmiausia gi, musų svarbiausioms poltinėms institucijoms, kurios rupinasi Lietuvos laisvinimu ir jos ateitimi Europos Bendruomenėje, o taip pat, kurios svarsto ir aiškinasi Lietuvos santykius su savo kaimynais.

Artimiausiu laiku nusistatyta nagrinėti Pabaltijo valstybių (federacijos) problemą, Mažosios Lietuvos klausimą ir išsamiai apsvarstyti lietuvių santykius su gudais ir lenkais.

Referentais numatyti prof. dr. K. Pakštas, prof. dr. D. Krivickas, dr. V. Viliamas, K. Bielinis, adv. Jurgėla ir kiti.

Lietuvių Poltinių Studijų Klubo valdybon vienbalsiai išrinkti tie patys penki Organizacinio Komiteto nariai (dr. A. Trimakas, dr. J. Pajaujis, dr. V. A. Dambrava, J. Pažemeckas ir V. Gervickas).

Revizijos Komisijon — J. Audėnas, plk. J. Šlepetys ir dr. V. Viliamas.

Dėkojame Visiems Kartu

Abu iš gelmių širdies dėkojame visiems kartu — maloniems giminėms, draugams, kaimynams ir pažįstamiems už teiktus mums vertingus atjautimus, rašytus laiškus, apdovanojimą ir kaišymą gėlėmis, taipgi už asmenišką lankymą ligoje esančio.

Taipgi širdingai dėkojame ir pareiškiame savo gilią pagarbą visiems tiems lietuvių laikraščiams, kurie mudviejų sunkiose dienose, skausmingose valandose, negailestingos ligos prislėgimo momente, moraliai ir dvasiniai pagelbėjote pergyventi sunklaiko krizę.

Dar kartą pakartotinai širdingai dėkojame visiems savo broliams ir sesėms lietuviams-labdariams už artimo meilę ir labdarystę.

Reiškiam pagarbą,

A. J. Jokubaitis

ir mano lojalė žmona

Bronisė E. Jokubaitis.

Brookline 46, Mass.

Pasaulio Lietuvių Archyvas Erdviose Patalpose

Kaip anksčiau buvo pranešta, Pasaulio Lietuvių Archyvas įsikurė Šv. Kazimiero Akademijos patalpose. Kadangi akademijos patalpos buvo labai mažos-ankštos, tai buvo gauta vienoje klasėje vieta pasistatyti spintoms. Pradžiai vietos užteko, bet gausėjant istorinės medžiagos kiekiui didėjo spintų skaičius ir kėlė patalpų klausimą.

Kai pastatė mokyklai naujus rumus, vienuolyno vadovybė archyvui paskyrė atskirame name buvusią muzikos klasę. Kambarys erdvus, su atskiru įėjimu, patogus, archyvui tinkamas. Nei už anksčiau turėtas, nei už dabartines patalpas vienuolynas jokio užmokesčio nereikalauja. Tai daro lietuvių tautos labui.

Pranešdamas tautiečiams šią džiuginančią žinią apie puikias sąlygas archyvo augimui, reiškiu didžiausią padėką Šv. Kazimiero Seserų Vienuolynui, ypač Generalėms Viršininkėms: buvusiai Generalei Viršininkei Motinai M. Juozapai už suteiktą prieglaudą ir nuoširdžią globą archyvo kudikystės dienose ir dabartiniai Generalei Viršininkei Motinai M. Teofilei už sudarymą puikių sąlygų archyvo augimui.

Vienuolyno vadovybė pasaulio lietuvių archyvo idėją visokeriopai remia, archyvą nuoširdžiai globoja ir tą darbą aukštai vertina. Dabar priklauso nuo kiekvieno krašto bendruomenės, ar to krašto lietuviai veiklos pėdsakų archyve bus daugiau, ar mažiau. Vietos yra. Galima išauginti iki tokio dydžio, kad archyvas taptų pasaulio lietuvių istorijos žinynu.

Dabar archyvinę bibliografinę ir mužiejinę medžiagą galima siųsti ir didžiausiais kiekiais. Archyvo adresas lieka tas pats: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill., U. S. A.

Vincentas Liulevičius,
PLA direktorius.

Biznieriai pagarsinkite savo biznius Kalėdiniam Tėvynės numery. Jie Centran turi buti prisiųsti nevėliau gruodžio 15 dienos.

DIDELĖ NAUJIENA SENIEMS IR NAUJIEMS ATEIVIAMS!!!

Jau išėjo laukiamas, linksmas, įvairus, turiningas **Pelėdos Kalendorius 1953 Metų.** Jame telpa daug šarzų iliustracijų ir Stalino raudonasis kampelis. Priede išspausdintos **Karalienės Michaidos Pranašystės ir Naujasis Sapnininkas.** 128 pusl. kaina tik $1.20.

Geriausios Kalėdinės Dovanos!!!

Haufo pasakos I ir II dalis 210 pusl. $2.75. **Andersono pasakos** 210 pusl. kaina tik $2.00. **A. Vilainis Žemaičių Žemėje** 132 pusl. kaina $1.50. Išėjo jau 9 numeris Pelėdos ir kalėdinis išeis apie šio mėn. 20 d.

Prenumeravę Pelėdą 1953 metams ir prisiuntę $4.00 gaus **Pelėdos Kalendorių dovanai.** Adresuokite:

PELĖDA
3153 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

RUBBER STAMPS
Mes gaminam GUMINES ir METALINES ANSPAUDAS įvairiem PREKYBOS ir PRAMONES tikslam; DRAUGIJOMS, BAŽNYČIOM ir VALDIŠKOM ĮSTAIGOM.
Jonas Šnaideraitis, vedėjas
CONCORD STAMP - BE. 3-6828
79 Warren St., New York 7, N. Y.

Lietuvių Melodijų VALANDA

Dabar girdima sekmadieniais nuo 11:00 iki 12:00 valandos dieną iš naujos radijo stoties:

WHIL — 1430 KC.

Skelbiamos naujienos iš South Bostono.

Biznio reikalais rašykit laiškus radio ofiso adresu: 309 West Broadway, South Boston, Mass. Ačiu.

Step. Butkus (Al. Stevens), Mykolas Pluta.

RadioŽinios So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korporacijos programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, nauju laiku, **nuo 12 ir 12:30 valandą po pietų** šį sekmadienį bus sekanti:

1—Falcons Radio Orkestra.

2—Stasys Liepas dainuos Strolios ir Žilevičiaus dainas.

3—Magdutės Pasaka.

Savo įspudžius rašykite šiuo adresu: Lithuanian Radio Program, Station WBMS, 91 Bay State Road, Hotel Shelton, Boston, Mass., o biznio reikalais, malonėkit rašyti radio ofiso adresu: 502 East Broadway, South Boston 27, Mass. Ačiu.

Steponas Minkus.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Gruodžio 6 Dieną, 1952 Metų

Išmokėtos pomirtinės

ANTANAS PIVNICKAS, 41 kp., Lawrence, Mass., gimęs sausio 10 d., 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 16 d., 1913 m., mirė spalio 12 d., 1952 m. Velionio moteriai, Juzei Pivnickienei, pomirtinės išmokėta $150.00

BALTRUS IVANAUSKAS, 216 kp., Erie, Pa., gimęs liepos 21 d., 1872 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė birž. 1 d., 1914 m., mirė spal. 26 d., 1952 m. Velionio dukterei, Anna Alois, pomirtinės išmokėta $150.00

JACKUS ADAMONIS, 347 kp., Providence, R. I., gimęs rugsėjo 18 d., 1886 m., Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė lapkr. 1 d., 1927 m., mirė spalio 28 d., 1952 m. Velionio moteriai, Elenai Adamonienei, pomirtinės išmokėta $375.00

Viso $675.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. ARKUSAUSKAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 5 sav. ir 1 d. $55.00

M. PREYTIS, 127 kp., Lynn, Mass. Sirgo 6 s. ir 2 d. 31.00

W. PHILLIPS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 1 s. ir 4 d. 15.00

Viso $101.00

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius.

A LALIO
ŽODYNAS
Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškas
Nauja Laida. Kaina $14.00. Pinigus Reikia Siųsti su Užsakymu. Gaunamas pas
DR. D. PILKA, 546 E. Broadway, Boston 27, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8-10 puslapių savaitraštį
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.
PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose—5.50, Kanadoje—5 doleriai, Už laikraštį galima mokėti dalimis—pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.
NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.
ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1868, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj
NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbesnius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius, ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — $9.00 metams, $5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse—$11.00 metams, $5.50 — pusei metų. Chicagoje — $10.00 metams, $5.50 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

AR ŽINOTE KĄ RAŠO
"KELEIVIS"
AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?
"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.
Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.
Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.